

بررسی و نقد ترجمه قرآن کریم مطالعه

ترجمه "علی کرمی فریدنی"

الهام سادات حجاری

انتشارات امین نگار

۱۳۹۸

سرشناسه	: حجازى، الهام سادات، ۱۳۷۰-
عنوان و نام پدیدآور	: بررسى و نقد ترجمه قرآن كريم مطالعه ترجمه " على كرمى فريدنى "
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات امين نگار، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهرى	: ۱۵۴ص: جدول، نمودار .
شابک	: ۹۷۸۶۲۲۹۵۲۶۶۹۹
وضعيت فهرست	: فبيا
نويسى	: يادداشت
يادداشت	: كتابنامه.
موضوع	: قرآن -- ترجمه ها -- نقد و تفسير
موضوع	: Qur'an -- Versions -- History and criticism
موضوع	: قرآن -- تحقيق
موضوع	: Qur'an -- Research
شناسه افزوده	: كرمى فريدنى، على، ۱۳۳۴ -
رده بندي كننده	: BP۶۰/۶
رده بندي ديويى	: ۱۴۱۹۷
شماره كتابشناسى	: ۱۷۴۷
ملى	

بررسى و نقد ترجمه قرآن كريم مطالعه ترجمه " على كرمى فريدنى "

نويسنده: الهام سادات حجازى

سال چاپ: اول، ۱۳۹۸

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

تعداد صفحات: ۱۵۴ صفحه

انتشارات: امين نگار

قیمت جلد: ۳۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸۶۲۲۹۵۲۶۶۹۹

« كليه حقوق مادى، چاپ و نشر محفوظ و مخصوص ناشر مى باشد »

دفتر مركزى: تهران، انقلاب، خيابان فخررازى، خيابان شهداى ژاندارمرى، پلاك ۷۰ واحد ۲

تلفن: ۶۶۴۶۲۱۳۱ - ۶۶۹۷۴۷۴۲

دورنمایی از کتاب

از آنجا که قرآن به زبان عربی نازل شده و این کتاب آسمانی اختصاص به ملت عرب ندارد و طبق فرمایش قرآن می‌بایست با مردم هر قومی با زبان خودشان سخن گفت؛ لذا ضرورت ایجاد می‌کند که قرآن به تمام زبان‌های زنده جهان ترجمه شود و در اختیار آنان قرار گیرد تا خود از قرآن مستقیماً بهره‌مند شوند. با وجود موفقیت‌های بسیار در عرصه‌ی ترجمه، هنوز هم ایراداتی در این زمینه وجود دارد. کتاب پیش رو با موضوع «بررسی و نقد ترجمه قرآن آقای علی کرمی فریدنی» درصدد است به برخی امتیازات و کاستی‌های ترجمه قرآن آقای کرمی فریدنی بپردازد، این ترجمه با وجود امتیازاتی که در زمینه‌ی ساختار فعل معلوم، موصوف و صفت، تمیز، مجاز و ... دارد در بخش‌های مختلفی چون استعاره، صرف، نحو و بلاغت لغزش‌هایی را داراست. در مباحثی چون معادل‌یابی واژگان، معانی ابواب، معانی تروف، استعاره، کنایه، عدم توضیح واژه‌های نامأنوس فارسی و ... اشکالاتی وارد است. همچنین در صنعت احتبک یا حذف مقابلی ترجمه‌ی آقای کرمی فریدنی قابل پیگیری است.

فهرست مطالب

۱۲	مقدمه.....
۱۵	فصل اول: کلیات.....
۱۶	۱-۱. مفهوم شناسی.....
۱۶	۱. مفهوم ترجمه.....
۱۶	۱-۱-۱. ترجمه در لغت.....
۱۸	۱-۱-۲. ترجمه اصطلاح.....
۲۰	۱-۱-۳. انواع سبک ترجمه.....
۲۰	۱-۱-۳-۱. ترجمه تحت اللفظ (کلمه به کلمه یا همگام).....
۲۱	۱-۱-۳-۲. ترجمه وفادار (امیز) یا معانی.....
۲۲	۱-۱-۳-۳. ترجمه معنایی یا محتوایی.....
۲۳	۱-۱-۴. ترجمه آزاد (تفسیری).....
۲۴	۱-۱-۴. پیشینه ترجمه قرآن کریم به فارسی.....
۲۶	۲. مفهوم نقد.....
۲۶	۱-۲-۱. نقد در لغت.....
۲۷	۱-۲-۲. نقد در اصطلاح.....
۲۷	۱-۲-۳. انواع نقد.....
۲۸	۱-۲-۳-۱. محتوایی.....
۲۸	۱-۲-۳-۲. شکلی.....
۲۹	۱-۲-۴. پیشینه و قالب های نقد ترجمه قرآن.....
۳۰	۱-۳. درباره‌ی مترجم (زندگی نامه و آثار ایشان).....

۱-۳-۱. گفتگو با مترجم..... ۳۰

۱-۳-۲. برخی از آثار چاپ شده‌ی علی کرمی فریدنی..... ۴۰

۱-۳-۳. سخن مترجم در انتهای ترجمه قرآن..... ۴۱

۱-۳-۴. ویژگی‌های این ترجمه از زبان مترجم..... ۴۴

فصل دوم: روش آقای کرمی فریدنی در ترجمه ی قرآن..... ۴۷

۲-۱. اصول و مبانی مترجم در ترجمه‌ی قرآن..... ۴۸

۲-۲. جایگاه دانش تفسیر در ترجمه قرآن آقای کرمی..... ۵۴

۲-۳. بایگای سیاق، سانسیر و میزان بهره‌گیری از آن در ترجمه آقای کرمی..... ۵۶

۲-۴. جایگاه مبانی فقهی در ترجمه آقای کرمی..... ۵۸

فصل سوم: امتیازات و کاستی‌های ترجمه قرآن آقای کرمی..... ۶۳

بخش اول: امتیازات و ویژگی‌ها..... ۶۴

۱-۱-۳. لغت..... ۶۴

۲-۱-۳. توجه به دانش صرف..... ۶۴

۱-۲-۱-۳. ساختار فعل معلوم..... ۶۴

۲-۲-۱-۳. اسم تفضیل..... ۶۵

۳-۲-۱-۳. رعایت معنای نکره و معرفه در ترجمه..... ۶۵

۳-۲-۱-۳. موصوف و صفت..... ۶۶

۴-۲-۱-۳. جمله ی وصفیه..... ۶۷

۵-۲-۱-۳. ملحقات اعداد..... ۶۸

۳-۱-۳. توجه به دانش نحو..... ۶۸

۱-۳-۱-۳. مفعول مطلق..... ۶۸

- ۶۹..... ۲-۳-۱-۳ حال
- ۷۰..... ۳-۳-۱-۳ تمییز
- ۷۰..... ۴-۳-۱-۳ «ما»ی شرط
- ۷۱..... ۵-۳-۱-۳ «من» موصول
- ۷۱..... ۴-۱-۳ توجه به دانش بلاغت
- ۷۱..... ۱-۴-۱-۳ مجاز
- ۷۲..... ۲-۴-۱-۳ ضمایم
- ۷۳..... ۳-۴-۱-۳ استعاره
- ۷۳..... ۴-۴-۱-۳ تقدیم احق، تأخر
- ۷۴..... ۵-۱-۳ مبانی کلامی
- ۷۵..... ۱-۵-۱-۳ عصمت
- ۷۵..... ۲-۵-۱-۳ جبر و تفویض
- ۷۵..... بخش دوم: کاستیها
- ۷۶..... ۱-۲-۳ عدم معادلایی دقیق واژگانی
- ۱۰۱..... ۲-۲-۳ عدم توجه به دانش صرفه
- ۱۰۲..... ۱-۲-۲-۳ ابواب فعل
- ۱۰۶..... ۲-۲-۲-۳ ماضی منفی
- ۱۰۶..... ۳-۲-۲-۳ فعل مضارع
- ۱۰۷..... ۴-۲-۲-۳ معانی ابواب
- ۱۰۹..... ۵-۲-۲-۳ اسم مبالغه
- ۱۱۰..... ۶-۲-۲-۳ اسم تفضیل

- ۱۱۱..... ۷-۲-۲-۳ مفرد و جمع.
- ۱۱۱..... ۸-۲-۲-۳ متشابه لفظی.
- ۱۱۴..... ۳-۲-۳ عدم توجه به دانش نحو.
- ۱۱۴..... ۱-۳-۲-۳ مفعول مطلق.
- ۱۱۵..... ۲-۳-۲-۳ مفعول به.
- ۱۱۶..... ۳-۳-۲-۳ حال.
- ۱۱۸..... ۴-۲-۲-۳ ترجمه افعال مدح و ذم.
- ۱۱۸..... ۵-۳-۲-۳ ن.
- ۱۱۹..... ۶-۳-۲-۳ بیانی حروف در ترجمه.
- ۱۲۰..... ۷-۳-۲-۳ تضمین.
- ۱۲۱..... ۴-۲-۳ عدم توجه به علوم بلاغی (معانی، بیان، بدیع).
- ۱۲۱..... ۱-۴-۲-۳ علوم بلاغی (معانی).
- ۱۲۲..... ۱-۱-۴-۲-۳ حالات گوناگون متعلقات افعال.
- ۱۲۲..... ۲-۱-۴-۲-۳ التقات.
- ۱۲۴..... ۲-۴-۲-۳ علوم بلاغی (بیان).
- ۱۲۴..... ۱-۴-۲-۳ استعاره.
- ۱۲۵..... ۲-۴-۲-۳ کنایه.
- ۱۲۸..... ۳-۴-۲-۳ علوم بلاغی (بدیع).
- ۱۲۹..... ۱-۳-۴-۲-۳ مشاکله.
- ۱۳۰..... ۲-۳-۴-۲-۳ صنعت احتیاب (حذف مقابلی).
- ۱۳۰..... احتیاب در لغت.

۱۳۱	احتیاج در اصطلاح.....
۱۳۵	۳-۲-۵. نقد مبانی.....
۱۳۵	۳-۲-۵-۱. نقد مبانی کلامی.....
۱۳۶	۳-۲-۵-۲. عصمت.....
۱۳۶	۳-۲-۵-۳. جبر و تفویض.....
۱۳۷	۳-۲-۵-۴. تحسین.....
۱۳۹	۳-۲-۶. معیار رعایت [اصطلاح] اثر معیار در ترجمه.....
۱۳۹	۳-۲-۶-۱. خروج از زلف بار و عدم توضیح واژه‌های نامأنوس فارسی.....
۱۴۱	۳-۲-۶-۲. توجه به اختراهای معنایی.....
۱۴۱	نتایج.....
۱۴۲	پیشنهاد.....
۱۴۵	فهرست منابع.....

مقدمه

قرآن کریم آخرین و کامل‌ترین کتاب آسمانی جهت هدایت بشر می‌باشد. ترجمه‌ی قرآن به زبان‌های دیگر به منظور آشنا ساختن ملت‌های غیر عرب زبان با حقایق و معارف قرآنی، پیوسته یکی از ضرورت‌های تبلیغی به شمار می‌رود؛ از این رو لازم است با بکارگیری مبانی و قواعد زبانی، توسط مترجمان به دیگر زبان‌ها بازگردانده شود. از آنجا که قرآن معجزه است و در اوج فصاحت و بلاغت و دقت و از جنبه‌های مختلف ادبی، هنری و محتوایی بی نظیر است، بنابراین واژه‌ها و عبارات به کار رفته در آن بیانگر مفهوم خاصی بوده و هرگز به صورت تام قابل برگرداندن به هیچ زبانی حتی زبان عربی نخواهد بود. به همین جهت، مترجم می‌بایست توجه شایانی به این ظرافت‌ها داشته باشد و بهترین و نزدیک‌ترین معادل را برای آن برگزیند و بتواند با رعایت دقت‌ها و ظرافت‌های لازم تا جایی که ممکن است فاصله‌ی میان ترجمه و متن قرآن را کاهش داده و به بهترین وجه مفاهیم قرآنی را به مخاطبان خود در زبان مقصد منتقل سازد، ترجمه‌های قرآن به زبان فارسی هر چند که دقیق و عالمانه باشند تنها قادرند بخش کوچکی از زیبایی‌های قرآن را منتقل کنند و احتمال نارسایی در برگردان مفاهیم واژه‌ها و ترکیب و عبارات از جنبه‌های گوناگونی زیاد است.

با توجه به جایز الخطا بودن مترجم و حساسیت فوق العاده متن قرآن کریم، ضرورت بررسی و نقد ترجمه‌های قرآن احساس می‌شود.

در این کتاب به بررسی ترجمه قرآن حجت‌الاسلام و المسلمین آقای علی کرمی فریدنی پرداخته می‌شود. به گفته مترجم، این ترجمه با هدف معادل‌یابی فارسی برای تمام واژه‌های قرآن، درصدد است ساختاری نزدیک‌تر به زبان مبدأ را در ترجمه فراهم آورد تا در نهایت مفاهیم بلند آیات الهی در قالبی دقیق به مخاطبان عرضه گردد.

این مترجم در سابقه پژوهشی خود کتاب‌هایی چون «ظهور و سقوط تمدن‌ها از دیدگاه قرآن» و «آموزه‌هایی از پیامدهایی تاریخی قرآن» را داراست؛ ایشان افزون بر ترجمه‌ی چندین کتاب مطرح از جمله ترجمه «نهج الفصاحه»، ترجمه آیات و تحقیق و نگارش مجمع البیان را به انجام رسانده است.

کسب رتبه اول ترجمه قرآن آقای کرمی فریدنی در سومین همایش اهل قلم اصفهان و سخن ایشان یکی بر ارسال هرگونه پیشنهاد و نظر مستدل در ارتباط با این ترجمه، نویسنده را بر آن داشت که به «بررسی و نقد ترجمه قرآن آقای علی کرمی فریدنی» پرداخته و به امتیازات و لغزش‌های احتمالی این ترجمه در معادل‌سازی واژه‌ها و اصطلاحات و عبارات قرآنی و همچنین لغزش‌های مربوط به سبک نوشتاری، صرفی، نحوی و بلاغی بپردازیم تا به نقطه‌ی مطلوب یعنی کمترین میزان کاستی دست یابیم.

از جمله آیاتی که موجب شده است ایشان در ترجمه دچار لغزش شوند می‌توان به آیه‌ی ۱۹۵ سوره آل عمران آنجا که می‌فرماید: «فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ»؛ (ترجمه آقای کرمی: پس پروردگارشان به آنان پاسخ گفت که...) اشاره کرد؛ در این آیه مترجم «فَاسْتَجَابَ لَهُمْ» را به معنای «فَأَجَابَهُمْ» گرفته و در نتیجه در معنا دچار اشتباه شده است.

آیه‌ی بعدی آیه‌ی ۲۰۰ سوره آل عمران هست که ایشان در ترجمه قائل به تفاوت معنای «اصبروا» و «صابروا» نشده‌اند درحالی که با توجه به قاعده‌ی «زوال الیاء» بدل علی الزیاده المعانی» در معنا این دو واژه با هم متفاوت هستند.

در سوره‌ی ذاریات آیه‌ی ۲۶ (فَرَأَىٰ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ) در معنای واژه‌ی «فراغ» می‌توان به ترجمه‌ی ایشان نقد وارد کرد. در قسمت علوم بلاغی می‌توان آیه‌ی ۱۱۰ سوره‌ی یوسف را به عنوان مثال مطرح کرد، آنجا که می‌فرماید: (...جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَشَاءُ...) فن احتیاب

بررسی و نقد ترجمه قرآن کریم مطالعه ترجمه «علی کرمی فریدنی»

صورت گرفته ولی آقای کرمی در ترجمه‌ی خود به این نکته توجه نکرده‌اند و آن را لحاظ نکرده-
اند.

www.ketab.ir